

Sing vooraf staande: Psalm 78:9 (p. 392)

9 Hy het beveel, en wolke 't aangewaai, / die hemeldeure 't ylings oopgeswaai:
geheimnisvol het manna neergestort, / en hemelkoring het hul brood geword.
Die wonderbrood, hul volop toegemeet, / die eng'lespys het hul op pad geëet.

Ons hulp is in die Naam van die Here wat die hemel en die aarde geskape het.
Geliefdes, genade en vrede vir u van God ons Vader en die Here Jesus Christus deur die
kragtige werking van God die Heilige Gees.

Amen.

Lofpsalm 107:4 (p. 534)

4 Hy het hul matte skrede / gelei op regte baan
om tot bewoonde stede / met blydskap in te gaan;
met kostelike goed / het Hy hul begenadig,
met brood hul daar gevoed, / met water hul versadig.

Gebed

Psalm 34:6 (p. 167)

6 Kom kinders, hoor na my! / Die HEER se vrees wil ek jul leer.
Wie is 't wat lewensduur begeer / en dae wat hom verbly?
Laat tong en lippe vra / na waarheid, en ontwyk die kwaad;
soek wat God wil: die regte daad, / en jaag die vrede na.

Skriflesing: Eksodus 12 en 1 Korintiërs 11

Teks: Eksodus 12:14; Eksodus 12:26, 27; 1 Korintiërs 11:25, 26
Kategismus Sondag 28

En hierdie dag moet vir julle 'n gedenkdag wees, en julle moet dit as 'n fees tot eer van die HERE vier. Julle moet dit in julle geslagte as 'n ewige insetting vier. (Eksodus 12:14 AFR53)

En as julle kinders julle vra: Wat beteken die diens daar?

dan moet julle sê: Dit is 'n paasoffer aan die HERE, wat by die huise van die kinders van Israel in Egipte verbygegaan het, toe Hy die Egiptenaars getref maar ons huise gered het. Toe het die volk in aanbidding neergebuig. (Eksodus 12:26, 27 AFR53)

Net so ook die beker ná die ete, met die woorde: Hierdie beker is die nuwe testament in my bloed; doen dit, so dikwels as julle daaruit drink, tot my gedagtenis.

Want so dikwels as julle hierdie brood eet en hierdie beker drink, verkondig julle die dood van die Here totdat Hy kom. (1 Korintiërs 11:25, 26 AFR53)

Wat beteken die diens daar?

- Dit is wat die kinders van die Israeliete aan hulle moet vra aangaande die pasga.
- Dan moet hulle vir hulle kinders verklaar en sê dat die paasoffer ter ere van die Here is, want met die tiende plaag in Egipteland het die Here by die huise van die Israeliete verbygegaan en die Egiptenare getref met die dood van hulle eersgeborenes.

Maar die Here Jesus Christus het van die pasga die nagmaal gemaak.

- As ons kinders aan ons vra: wat beteken die nagmaal? moet ons ook kan antwoord.
- Net soos die kinders van die Israeliete, het ons kinders ook die reg om te weet wat die nagmaal en die doop vir hulle beteken.

'n Goeie antwoord is die waarborg dat hulle sal onthou waarom hulle gedoop is, en ook om hulle te laat verstaan wat die nagmaal vir hulle beteken.

- Vanselfsprekend sal hulle hulle dan deeglik voorberei vir hulle belydenis wat hulle die toegang tot die nagmaal verleen.
- Telkens wanneer hulle die nagmaal dan weer vier, sal hulle hulleself sorgvuldig gereedmaak en voorberei om aan die nagmaal aan te sit.

Om ons kinders te kan opvoed is dit mos ook nodig dat ons volwassenes weer van tyd tot tyd opgeskerp word oor die betekenis van nagmaal.

- Vir ons is die nagmaal 'n openbare belydenis dat ons deel het aan die kruis – en daarom aan die dood en die opstanding van die Here Jesus Christus.
- Deur die nagmaal ken ons weer die Here Jesus Christus as ons Here wat ons verlos het.

Ons het 'n tydstip in die geskiedenis bereik waar ons weer baie helder oor hierdie geloofsake moet dink en besin.

- Dit mag dalk moontlik wees dat ons in die toekoms ons lewe sal verloor as ons hierdie belydenis openlik voor die wêreld sal vier.
- Dan moet ons geloof so sterk wees dat ons ons nie sal skaam om te sterf in die Naam van die Here Jesus Christus nie.

Dis waar ons belydenisskrif – die Heidelbergse Kategismus – inpas in ons opskerpings en onderrig van ons geloofsake: Sondag 28 verklaar die nagmaal baie duidelik.

- In vraag 75 word ons geleer wie die Gasheer van die nagmaalsmaaltyd is.
- Vraag 76 wys ons op die geestelike voedsel en drank van die nagmaal.
- Vraag 77 leer ons van die genooide gaste.

Ons kan tog nie by iemand vir 'n ete opdaag sonder dat daardie persoon ons nooit vir ete nie.

- Daarom vier ons nagmaal wanneer Jesus Christus ons nooit om aan sy tafel te kom aansit om sy dood te vier.

Dit gaan met die nagmaal ook presies net soos wat dit met enige ander ete gaan: Die Gasheer reël alles.

- Hy bepaal die plek vir die nagmaal – soos wat Hy ook die plek bepaal het vir die laaste pasga, toe Hy die nagmaal ingestel het.
- Dit is nie net iets wat ons in die Nuwe Testament geleer word nie.
 - Ons lees al in Deuteronomium 16:2 dat Israel die kleinvee en beeste vir die pasga moes slag op die plek wat die Here uitgekies het om sy Naam daar te laat woon.

Net so ook met die nagmaal.

- Die Here Jesus Christus het sy kerk daargestel om die nagmaal te hou, en om die voedsel en die drank te voorsien, en om die gaste op te roep in sy Naam.
- Dit moet ons altyd onthou: Al geskied die nagmaal in die kerk, dit is die Here Jesus Christus wat die nagmaal aanbied, en wat u uitnooi om aan te sit aan sy eettafel.

Juis omdat dit die maaltyd van die Here Jesus Christus is, moet die ouderling by u gaan huisbesoek doen.

- Hy moet in die Naam van Jesus Christus gaan.
- Die Here stuur die ouderling om u te gaan oproep om aan die tafel te kom nagmaal vier om verlossing van sondes te vier.

Dit is ook namens die Here dat die predikant by die tafel sê dat u uitgenooi word om toe te tree tot die tafel.

- Dit is nie namens die kerkraad dat hy u uitnooi nie, want die Here gebruik die kerkraad om te sorg dat alles ordelik gebeur, byvoorbeeld dat daar nagmaal gevier word, en dat al die middele daar is.
- Met die Nagmaal preek die Here Jesus Christus weer self vir ons.
 - Op 'n sigbare manier leer Hy ons van sy genade en dierbaarheid oor ons.
 - Hy laat ons ook die kruis sien, al leef ons so lank na die tyd van sy kruisiging.

Hy leer ons dat sy goedheid oor ons nie opgehou het, of verbygegaan het, daardie dag op Golgota nie.

- Soos wat Hy ons nou nog deur die nagmaal leer van sy lyde en sterwe, net so geld sy genade oor ons ook vandag nog.
- Die bewys is dat ons deel in sy maaltyd – soos wat ons deel in sy liefde.
- Verder leer Hy ons dat Hy die Hoëpriester van God is, wat sy eie liggaam vir ons geoffer het, en sy bloed vir ons vergiet het.

Die Bybel leer ons met verskillende gelykenisse wat gebeur wanneer Christus vir ons sterf.

- Hy is daar die Goeie Herder wat sy lewe aflê vir sy skape.
- Hy berei Homself as 'n spyse sodat ons, wat voedsel en drank aan sy tafel kom nuttig, ons siele kan versadig, en dat ons tot in ewigheid toe nie weer dors sal hê nie – so leer Hy die Samaritaanse vrou.
- Hy is die Vader wat sorg dat sy kinders nie geestelik honger ly nie.

Nou kyk ons na die saak van die geestelike spys en drank.

Ons kan byna sê dat daar twee soorte voedsel en drank aan die tafel is.

- Ons eet in die eerste plek regte brood en ons drink wyn met ons mond, MAAR,
- in die tweede plek, word ons ook versadig met die bloed en vlees van die Here Jesus Christus – geestelik.

In die Ou Testament mag die Israeliete nie van die vleis van die sondeoffer geëet het nie, en ook nie van die bloed van die geslagte dier gebruik het nie.

- Maar nou kom die Here Jesus Christus in die Nuwe Testament, en Hy verander dit. Hy sê: eet en drink.
- Is dit nie 'n geweldige voorreg nie? Ons mag eet van die brood van die lewe, en drink van die bloed van versoening, om daarmee te bewys dat ons deel het daaraan, en ook niks daarvoor hoef te betaal nie.
- Alles verniet in God se genade.

Dit bewys aan ons dat ons ten volle 'n aandeel het aan alles wat Christus gedoen en verwerf het, en nie net aan een of twee van die dinge wat Hy verwerf nie. Besef u, geliefdes, hoe geweldig oorfloedig God aan u uitdeel in Jesus Christus?

Hierdie geestelike spys en drank bevestig dat jy vergewing het van al jou sondes. Dit bevestig aan jou dat jy deel het aan die ewige lewe, soos wat jy deel het aan die kos wat jy eet. Al wat u moet doen, is om dit te glo. En daarmee help Christus ook nog met die sigbare aanbieding van die nagmaal.

Asof dit nie genoeg genade is wat God aan ons swakke mense bewys nie, gee Hy ook nog die Heilige Gees aan ons om in ons te kom woon sodat die Gees van God ons in hierdie geval kan oortuig dat ons een liggaam met Christus is. Christus neem die afstand tussen ons en Hom weg, deur ons sondes weg te neem van ons af, want dit het ons van Hom geskei. Dan het ons so 'n eenheidsdeel aan Hom dat ons saam met hom 'n maaltyd nuttig. Ons deel in al sy verlossingsweldade.

Wie is die gaste? Kom ons vra die vraag baie ernstiger. Wie is geregtig daarop om aan die tafel te kom aansit wanneer Christus uitnooi? Christus nooi my en almal wat glo. Dis belangrik dat daar juis geskryf staan dat alle gelowiges sy dood moet vier.

Die klem lê op *gelowiges*. Dit gaan hier glad nie oor volmaakte mense nie! Almal wat glo, moet! As jy volmaak sou wees, het jy mos nie versterking van jou geloof nodig nie. As die nagmaal vir volmaakte mense bedoel was, sou dit heeltemal anders aangebied gewees het. Maar Christus bied ons nagmaal juis só aan sodat dit ons geloof moet versterk omdat ons onvolmaak is. Ons het die nagmaal nodig!

Christus nooi mense na die tafel toe wat swak is in hulle geloof. En mense wat weet van hulle swakhede! Mense wat bid vir genade!

Dit is mos wat 'n gelowige is: Dit is 'n mens wat verblind word deur die sonde, maar hy volhard nie in die sonde nie. Hy stry in die Naam van die Here om sy sondes te oorwin. Dan word hulle gereinigdes omdat hulle vergewing van sondes ontvang en die Heilige Gees in hulle kom woon. Hulle is die mense wat salig word omdat Christus dit aan hulle verseël.

Geliefdes, ons is besig met voorbereiding om die nagmaal te vier – om Christus as spys en drank te geniet. Hoe gaan ons aan die tafel aansit? Of stel die vraag anders: Wat gaan die nagmaal aan u doen? Gaan dit ons geloof bevestig dat ons die nabyheid van God by ons kan aanvoel? Die verlossing van sondes wat nou reeds geldig is sodat ek kan voel dat ek die lewe het tot in ewigheid?

Ons moet boetvaardig bid om vergewing van die sondes wat ons doen. En ons moet smag na die genade van die Here. As u dan al die beloftes van God glo, weet dan dat u 'n uitverkorene is, en dat al die beloftes van die nagmaal u deel is.

Kom ons lees saam wat ons belydenis hiervan leer in die Heidelbergse Kategismus Sondag 28:

Vraag 75: Hoe word jy in die heilige nagmaal daarop gewys en daarvan verseker dat jy aan die enige offerande van Christus aan die kruis en aan al sy weldade deel het?

Antwoord: Christus het my en alle gelowiges beveel om tot sy gedagtenis van hierdie gebreekte brood te eet en van hierdie beker te drink. Daarby het Hy beloof (a), Ten eerste, dat sy liggaam so seker vir my aan die kruis geoffer en gebreek, en sy bloed vir my gestort is, as wat ek met my oë sien dat die brood van die Here vir my gebreek en die beker aan my gegee word. Ten tweede, dat Hy self my siel met sy gekruisigde liggaam en gestorte bloed net so seker vir die ewige lewe voed en verkwik as wat ek

die brood en die beker van die Here, as ontwyfelbare tekens van Christus se liggaam en bloed, uit die hand van die bedienaar ontvang en met die mond geniet.

(a) Matt 26:26-28; Mark 14:22-24; Luk 22:19, 20; 1 Kor 10:16, 17; 11:23-25; 12:13.

Vraag 76: Wat beteken dit om die gekruisigde liggaam van Christus te eet en sy bloed wat vergiet is, te drink?

Antwoord: Dit beteken nie slegs om met 'n gelowige hart die hele lyding en sterwe van Christus aan te neem en daardeur vergewing van sondes en die ewige lewe te verkry nie (a). Dit beteken boonop om deur die Heilige Gees, wat tegelyk in Christus en in ons woon, al hoe meer so met sy geseënde liggaam verenig te word (b), dat ons vlees van sy vlees en been van sy gebeente is (c); al is Christus nou in die hemel (d) en ons op die aarde. Dit wil se dat ons deur een Gees – soos die ledemate van die liggaam deur een siel – ewig lewe en geregeer word (e).

(a) Joh 6:35, 40, 47, 48, 50, 51, 53, 54. (b) Joh 6:55, 56. (c) Ef 5:29, 30; 3:16; 1 Kor 6:15; 1 Joh 3:24; 4:13. (d) Kol 3:1; Hand 3:21; 1 Kor 11:26. (e) Joh 6:57; 15:1-6; Ef4:15, 16.

Vraag 77: Waar het Christus beloof dat Hy die gelowiges so seker met sy liggaam en bloed sal voed en verkwik as wat hulle van hierdie gebreekte brood eet en uit hierdie beker drink?

Antwoord: By die instelling van die nagmaal wat soos volg lui (a): “In die nag waarin Hy verraai is, het die Here Jesus brood geneem, en nadat Hy gedank het, het Hy dit gebreek en gesê: `Neem, eet, dit is my liggaam wat vir julle gebreek word; doen dit tot my gedagtenis. Net so ook die beker ná die ete met die woorde: Hierdie beker is die nuwe testament in my bloed; doen dit, so dikwels as julle daaruit drink, tot my gedagtenis. Want so dikwels as julle van hierdie brood eet en hierdie beker drink, verkondig julle die dood van die Here totdat Hy kom” (1 Kor 11:23-26). Hierdie belofte word ook herhaal deur Paulus waar hy sê: “Die beker van danksegging wat ons met danksegging seën, is dit nie die gemeenskap met die bloed van Christus nie? Die brood wat ons breek, is dit nie die gemeenskap met die liggaam van Christus nie? Omdat dit een brood is, is ons almal een liggaam, want ons het almal deel aan die een brood” (1 Kor 10:16, 17).

(a) Matt 26:26-28; Mark 14:22-24; Luk 22:19, 20.

Wees dan versterk in u gees, want God gaan weer deur die nagmaal u gees versterk, sodat u altyd blymoedig en verseker van die ewige lewe mag wees.

Amen.

Slotgebed

Slotpsalm 36:2 (p. 179)

2 U goedheid, HEER, is hemelhoog; / u waarheid tot die wolkeboog; / u reg sal nooit begewe,
maar staan soos berge, vas van voet; / u oordeel is 'n diepe vloed; / U sorg vir al wat lewe.
Hoe kost'lik is u guns, o God! / Hoe vlug die mensekinders tot / u vleuels vir beskerming!
Hul smaak die vette van u huis; / U laaf hul uit 'n stroom wat bruis / uit dieptes van ontferming.

Die genade van die Here Jesus Christus en die liefde van God en die gemeenskap van die Heilige Gees bly by u almal.

Amen.

Dr MJ du Plessis
Hulpdienspredikant
Gereformeerde Kerk Clanwilliam
Datum: 12 Oktober 2014